Euroopa Liidu
Teataja

ET
C-seeria

C/2026/3467

24.7.2026

Euroopa Regioonide Komitee arvamus – „„Euroopa horisont“ – kümnes teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm“

(C/2026/3467)

Raportöör: Anne BESNIER (FR/PES), Centre-Val de Loire'i piirkonna abivanem

Viitedokumendid: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2028–2034 teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“, sätestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2021/695

COM (2025) 543

Ettepanek: nõukogu otsus, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm ajavahemikuks 2028–2034, sätestatakse selle programmi osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2021/764

COM (2025) 544

I. MUUDATUSETTEPANEKUTE SOOVITUSED

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 11

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Määrusega (EL) 2021/695 loodud ELi missioonid peaksid võimaldama avaldada ühiskonnale ümberkujundavat ja süsteemset mõju, edendades valdkonna-, sektori-, poliitika- ***ja piiriülest*** koostööd. Nad peaksid tuginema teadusuuringutele ja innovatsioonile, et arendada nende kaugeleulatuvate eesmärkide saavutamiseks vajalikke murrangulisi tehnoloogialahendusi, teenuseid ja tooteid ning sotsiaalseid uuendusi. ELi missioonid omakorda peaksid kiirendama uuenduslike lahenduste väljatöötamist, laiendamist ja kasutuselevõttu ning aitama luua juhtivaid turge uutele toodetele ja teenustele. Raamprogrammist tuleks rahastada missioonide teadus- ja innovatsioonitegevust, samas kui kasutuselevõtt ja laiendamine peaks toimuma muude ELi programmide ja riikliku rahastamise kaudu.	Määrusega (EL) 2021/695 loodud ELi missioonid peaksid võimaldama avaldada ühiskonnale ümberkujundavat ja süsteemset mõju, edendades valdkonna-, sektori-, poliitika-***, piiri- ja piirkonnaülest*** koostööd***, võttes täielikult arvesse mägi-, maa- ja saarepiirkondade ning muude äärealade erivajadusi.*** Nad peaksid tuginema teadusuuringutele ja innovatsioonile, et arendada nende kaugeleulatuvate eesmärkide saavutamiseks vajalikke murrangulisi tehnoloogialahendusi, teenuseid ja tooteid ning sotsiaalseid uuendusi. ELi missioonid omakorda peaksid kiirendama uuenduslike lahenduste väljatöötamist, laiendamist ja kasutuselevõttu ning aitama luua juhtivaid turge uutele toodetele ja teenustele. Raamprogrammist tuleks rahastada missioonide teadus- ja innovatsioonitegevust, samas kui kasutuselevõtt ja laiendamine peaks toimuma muude ELi programmide ja riikliku rahastamise kaudu. ***Linnad ja piirkonnad peavad samuti saama toimida peamise keskkonnana, kus katsetada, valideerida ja võtta ulatuslikult kasutusele ELi missioonide raames välja töötatud lahendusi, sealhulgas katseprojektide ja tegelikes tingimustes toimuvate näidisprojektide kaudu.***

Motivatsioon

Arvesse tuleb võtta igat liiki piirkondlikke iseärasusi, mitte ainult piiriüleseid, vaid ka mere-, mägi- ja muid piirkondi. Tagades selge piirkondadevahelise koostöö, takistatakse innovatsiooni investeeringute koondumist üksnes juba tugevatesse keskustesse ning aidatakse äärealadel paremini lahendada ajude äravoolu ja struktuurselt ebasoodsat olukorda.

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 14

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Raamprogramm peaks tugevdama sidemeid ülikoolide ja innovatsiooni ökosüsteemide, sealhulgas erasektori vahel.	Raamprogramm peaks tugevdama sidemeid ülikoolide ja innovatsiooni ökosüsteemide, sealhulgas erasektori vahel***, ning ühendama kohalikke ja piirkondlikke ökosüsteeme***.

Motivatsioon

Piirkondlike ökosüsteemide ühendamine toetab innovatsiooni kiiret arengut ja raamprogramm peaks neid ühendusi hõlbustama.

Muudatusettepanek 3

Põhjendus 15

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) peaks stimuleerima süvatehnoloogia turgu loovat innovatsiooni. Ta peaks need süvatehnoloogia uuendused oma vahenditega kindlaks tegema, neid arendama ja need kasutusele võtma. Sidusa ja lihtsustatud toetuse andmise kaudu peaks EIC täitma tühimiku, kus murranguline tehnoloogia ja süvatehnoloogia innovatsioon ei saa avalikku toetust ega erainvesteeringuid. EIC peaks oma vahenditega püüdma sillutada, integreerida ja kiirendada novaatorite teekonda teadusuuringutest turustamiseni ning võimaldama liidule kujunemisjärgus tehnoloogiavaldkondades juhtivaid ettevõtteid, et liit võiks saavutada oma sotsiaalsed ja majanduslikud eesmärgid ning vältida sõltuvust teistest piirkondadest. EIC peaks toetama suure riski ja suure potentsiaaliga uuendusi ja ettevõtteid, millega on seotud sellised tehnoloogilised, teaduslikud, finants-, juhtimis- või tururiskid, mille tõttu neid ei peeta veel täielikult pangakõlblikeks ja nad ei saa kokku vajalikul tasemel investeeringuid, et olla turul tegutsedes maailmas konkurentsivõimeline.	Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) peaks stimuleerima süvatehnoloogia turgu loovat innovatsiooni. Ta peaks need süvatehnoloogia uuendused oma vahenditega kindlaks tegema, neid arendama ja need kasutusele võtma. Sidusa ja lihtsustatud toetuse andmise kaudu peaks EIC täitma tühimiku, kus murranguline tehnoloogia ja süvatehnoloogia innovatsioon ei saa avalikku toetust ega erainvesteeringuid. EIC peaks oma vahenditega püüdma sillutada, integreerida ja kiirendada novaatorite teekonda teadusuuringutest turustamiseni***, tugevdades ERC ja EIC vahelisi sidemeid,*** ning võimaldama liidule kujunemisjärgus tehnoloogiavaldkondades juhtivaid ettevõtteid, et liit võiks saavutada oma sotsiaalsed ja majanduslikud eesmärgid ning vältida sõltuvust teistest piirkondadest. EIC peaks toetama suure riski ja suure potentsiaaliga uuendusi ja ettevõtteid, millega on seotud sellised tehnoloogilised, teaduslikud, finants-, juhtimis- või tururiskid, mille tõttu neid ei peeta veel täielikult pangakõlblikeks ja nad ei saa kokku vajalikul tasemel investeeringuid, et olla turul tegutsedes maailmas konkurentsivõimeline.

Motivatsioon

ERC kaudu välja töötatud tipptasemel teadusuuringud peavad viima innovatsioonini. Enne ERC teadusprogrammi lõppu tuleb luua seos EIC pakutavate võimalustega.

Muudatusettepanek 4

Põhjendus 16

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Idu- ja kasvufirmade strateegias välja kuulutatud Euroopa kasvufirmade fondist süvatehnoloogia laiendamise rahastamine, mida tehti juba käesoleva määruse jõustumise	Idu- ja kasvufirmade strateegias välja kuulutatud Euroopa kasvufirmade fondist süvatehnoloogia laiendamise rahastamine, mida tehti juba käesoleva määruse jõustumise

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
ajal, peaks toimuma mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027 kokku lepitud tingimustel. Kogu kasvufirmade rahastamine mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 raames peaks toimuma Euroopa Konkurentsivõime Fondi raames.	ajal, peaks toimuma mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027 kokku lepitud tingimustel. Kogu kasvufirmade rahastamine mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 raames peaks toimuma Euroopa Konkurentsivõime Fondi raames. ***Seejuures peaksid Euroopa Regioonide Komitee ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused olema võrdselt ja nõuetekohaselt seotud Euroopa Konkurentsivõime Fondi juhtimisega, samuti tuleks neid eelnevalt teavitada programmitöö otsustest ja tulevastest uutest algatustest. Sellise osalusmehhanismiga tuleks tagada eri territoriaalsete tasandite tasakaalustatud esindatus, sealhulgas äärepoolseimate piirkondade esindatus.***

Motivatsioon

Eri piirkondlikud tasandid peavad olema esindatud tasakaalustatult, samuti tuleb arvestada äärepoolseimate piirkondade eripäraga, mida on tunnustatud ELi toimimise lepingu artiklis 349.

Muudatusettepanek 5

Põhjendus 17

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) peaks jätkuvalt pakkuma liidu poliitikale sõltumatuid teaduslikke tõendeid ja tehnilist abi kogu poliitikatsükli vältel. JRC otsemeetmeid tuleks rakendada paindlikul, tõhusal ja läbipaistval viisil, võttes arvesse liidu poliitika vajadusi ja JRC kasutajate asjakohaseid vajadusi ning tagades liidu finantshuvide kaitse. JRC peaks jätkama täiendavate vahendite loomist, mida ta võib kasutada oma teadusliku ja tehnilise tegevuse toetamiseks.	Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) peaks jätkuvalt pakkuma liidu poliitikale sõltumatuid teaduslikke tõendeid ja tehnilist abi kogu poliitikatsükli vältel. JRC otsemeetmeid tuleks rakendada paindlikul, tõhusal ja läbipaistval viisil, võttes arvesse liidu poliitika vajadusi ja JRC kasutajate***, k.a liikmesriikide, piirkondade ja linnade*** asjakohaseid vajadusi ning tagades liidu finantshuvide kaitse. JRC peaks jätkama täiendavate vahendite loomist, mida ta võib kasutada oma teadusliku ja tehnilise tegevuse toetamiseks. ***Erilist tähelepanu pööratakse ELi poliitiliste eesmärkide ja nende rakendamise vahelise lõhe ületamisele piirkondlikul ja kohalikul tasandil, tugevdades teadusuuringute, innovatsiooni ja turul kasutuselevõtu integreerimist, sealhulgas innovatsiooni laiendamise toetamist.***

Motivatsioon

Teadusuuringute Ühiskeskuse töö on piirkondade jaoks väga oluline. Komitee kaudu tehtav ühine töö peab jätkuma. Teadusuuringute ja turul kasutuselevõtu vahelise seose tugevdamisega parandatakse avaldatavat mõju, toetatakse piirkondlikku innovatsiooni ja aidatakse laiendada lahendusi kogu Euroopas.

Muudatusettepanek 6

Põhjendus 19

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Raamprogramm peaks toetama Euroopa teadus- ja tehnoloogiataristuid tipptasemel teaduse ja tehnoloogia innustamisel ning tööstuse konkurentsivõime	Raamprogramm peaks toetama Euroopa teadus- ja tehnoloogiataristuid tipptasemel teaduse ja tehnoloogia innustamisel ning tööstuse konkurentsivõime

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
suurendamisel, toetades teadusuuringute ja innovatsiooni tsükli järjepidevust alates alusuuringutest kuni rakendusuuringuteni ning ühiskonnas ja turul kasutuselevõtmiseni.	suurendamisel, toetades teadusuuringute ja innovatsiooni tsükli järjepidevust alates alusuuringutest kuni rakendusuuringuteni ning ühiskonnas ja turul kasutuselevõtmiseni ***üle piirkonna- ja riigipiiride ning kogu Euroopa teadusruumis***. ***Selleks tuleks kehtestada kasutuselevõtu järelevalve, mis võimaldab hinnata rahastuse geograafilist jaotust ja vältida ebaproportsionaalset koondumist.***

Motivatsioon

Muudatusettepanekus pakutakse välja territoriaalsed järelevalvemehhanismid, millega tugevdatakse komitee ettepanekut.

Muudatusettepanek 7

Põhjendus 20

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Raamprogrammiga tuleks rakendada konkreetseid meetmeid, et toetada suutlikkuse suurendamist osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja tugevdada koostöösidemeid kogu liidus, suurendades teadus- ja innovatsioonisuutlikkust osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja üleminekuriikides, mis muudab Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi sidusamaks ja integreeritumaks ning aitab saavutada eesmärki investeerida vähemalt 3 % SKPst teadus- ja arendustegevusse. Aastatel 2021–2027 rahastamiskõlblikud liikmesriigid tuleks kogu raamprogrammi kestuse ajaks jagada kahte rühma, lähtudes innovatsiooni tulemustabeli indeksist ja suhtelisest rahalisest tasuvusest kogurahvatulu kohta ning tuginedes järgmistele kriteeriumidele: i) üleminekuriigid – innovatsiooni tulemustabeli indeks (2023–2025) on üle 75 % liidu keskmisest ja programmi „Euroopa horisont“ raames on suhteline rahaline tasuvus kogurahvatulu kohta (2021–2025) positiivne; ii) osaluse laiendamise meetmega liitunud riigid – kõik teised liikmesriigid, kes on aastatel 2021–2027 rahastamiskõlblikud.	Raamprogrammiga tuleks rakendada konkreetseid meetmeid, et toetada suutlikkuse suurendamist osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja tugevdada koostöösidemeid kogu liidus, ***sh piirkondades ja suurlinnades***, suurendades ***samas*** teadus- ja innovatsioonisuutlikkust osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja üleminekuriikides, mis muudab Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi sidusamaks ja integreeritumaks ning aitab saavutada eesmärki investeerida vähemalt 3 % SKPst teadus- ja arendustegevusse. Aastatel 2021–2027 rahastamiskõlblikud liikmesriigid tuleks kogu raamprogrammi kestuse ajaks jagada kahte rühma, lähtudes innovatsiooni tulemustabeli indeksist ja suhtelisest rahalisest tasuvusest kogurahvatulu kohta ning tuginedes järgmistele kriteeriumidele: i) üleminekuriigid – innovatsiooni tulemustabeli indeks (2023–2025) on üle 75 % liidu keskmisest ja programmi „Euroopa horisont“ raames on suhteline rahaline tasuvus kogurahvatulu kohta (2021–2025) positiivne; ii) osaluse laiendamise meetmega liitunud riigid – kõik teised liikmesriigid, kes on aastatel 2021–2027 rahastamiskõlblikud.

Motivatsioon

Innovatsioonilõhe kaotamisega ELis ei saa tegeleda üksnes riiklikul tasandil, sest see võib suurendada piirkondadevahelist lõhet. Linnade kui innovatsioonikeskuste rolli tunnustamine võimaldab muuta Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi tõhusamaks ning kiirendada innovatsiooni levikut.

Muudatusettepanek 8

Põhjendus 22

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Selleks et tugevdada liidu strateegilist autonoomiat ja tagada pikaajaline kestlik majanduskasv, on vaja tugevdada liidu ülemaailmset konkurentsivõimet ning kaitsta samal	Selleks et tugevdada liidu strateegilist autonoomiat ja tagada pikaajaline kestlik majanduskasv, on vaja tugevdada liidu ülemaailmset konkurentsivõimet ning kaitsta samal ajal

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
ajal liidu strateegilisi varasid ja huve, nagu on sedastatud Euroopa majandusjulgeoleku strateegias[1]. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikliga 136, mida täiendab määruse (EL) XXX [Euroopa Konkurentsivõime Fond] artikkel 10, edendatakse liidu konkurentsivõimet ja kaitstakse liidu majandusjulgeolekut. Nende sätete kohaldamine raamprogrammi puhul peaks tagama asjakohase õigusraamistiku, mis võimaldab vajaduse korral kehtestada väljavalimismenetluste jaoks eritingimused, millega edendatakse teadusuuringutest ajendatud konkurentsivõimet ning kaitstakse liidu huve ja strateegilist autonoomiat, sealhulgas meetmed, mille eesmärk on piirata osalemist või kaitsta tulemusi ning tagada sidusus ja kooskõla Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude erieeskirjadega. Vajaduse korral tuleks kohaldada riskipõhist lähenemisviisi, tagamaks, et teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riske tehtaks kindlaks, hinnataks ja käsitletaks proportsionaalsete ja tulemuslike meetmete [2] abil. Vastavalt finantsmääruse artiklile 136 tuleks suure riskiga teenuseosutajate suhtes julgeolekukaalutlustel kohaldada rahastamiskõlblikkuse piiranguid.	liidu strateegilisi varasid ja huve, nagu on sedastatud Euroopa majandusjulgeoleku strateegias[1]. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikliga 136, mida täiendab määruse (EL) XXX [Euroopa Konkurentsivõime Fond] artikkel 10, edendatakse liidu konkurentsivõimet ja kaitstakse liidu majandusjulgeolekut. Nende sätete kohaldamine raamprogrammi puhul peaks tagama asjakohase õigusraamistiku, mis võimaldab vajaduse korral kehtestada väljavalimismenetluste jaoks eritingimused, millega edendatakse teadusuuringutest ajendatud konkurentsivõimet ning kaitstakse liidu huve ja strateegilist autonoomiat, sealhulgas meetmed, mille eesmärk on piirata osalemist või kaitsta tulemusi ning tagada sidusus ja kooskõla Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude erieeskirjadega. Vajaduse korral tuleks kohaldada riskipõhist lähenemisviisi, tagamaks, et teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riske tehtaks kindlaks, hinnataks ja käsitletaks proportsionaalsete ja tulemuslike meetmete [2] abil. Vastavalt finantsmääruse artiklile 136 tuleks suure riskiga teenuseosutajate suhtes julgeolekukaalutlustel kohaldada rahastamiskõlblikkuse piiranguid. ***Linnu ja piirkondi tunnustatakse innovatsiooni ökosüsteemide oluliste osalejatena, kes aitavad kaasa lahenduste väljatöötamisele, katsetamisele, kasutuselevõtule ja laiendamisele tihedas koostöös tööstuse ja teadusasutustega.***
[1] Ühisteatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule „Euroopa majandusjulgeoleku strateegia“ (JOIN(2023) 20 final, 20.6.2023).	[1] Ühisteatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule „Euroopa majandusjulgeoleku strateegia“ (JOIN(2023) 20 final, 20.6.2023).
[2] Nõukogu 23. mai 2024. aasta soovitus, mis käsitleb teadusjulgeoleku suurendamist, C/2024/3510.	[2] Nõukogu 23. mai 2024. aasta soovitus, mis käsitleb teadusjulgeoleku suurendamist, C/2024/3510.

Motivatsioon

Linnad ja piirkonnad on rakendamisel ja innovatsiooni kasutuselevõtul keskse tähtsusega. Nad korraldavad tööstuse ja akadeemiliste ringkondade koostööd ELi eesmärkide saavutamiseks. Nende rolli tunnustamisega tugevdatakse ökosüsteeme ning aidatakse kogu Euroopas kaasa konkurentsivõimele, vastupanuvõimele ja majanduslikule turvalisusele.

Muudatusettepanek 9

Põhjendus 25

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Raamprogrammis tunnistatakse, et kliimamuutused on üks suurimaid üleilmseid ühiskondlikke väljakutseid ning et kliimameetmed on tööstuse konkurentsivõimet suurendav	Raamprogrammis tunnistatakse, et kliimamuutused on üks suurimaid üleilmseid ühiskondlikke väljakutseid ning et kliimameetmed on tööstuse konkurentsivõimet suurendav

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
tegur. Tegevus peaks kajastama kliimamuutustega tegelemise tähtsust kooskõlas liidu kohustusega rakendada Pariisi kliimakokkulepet.	tegur. Tegevus peaks kajastama kliimamuutustega tegelemise tähtsust kooskõlas liidu kohustusega rakendada Pariisi kliimakokkulepet. ***ELi missioonid peaksid uute teadusuuringute arengule tuginedes tugevdama seoseid laiaulatusliku kasutuselevõtu, lahenduste kordamise ja investeeringute kasutamisega, et maksimeerida kogu liidus nende mõju innovatsiooni ökosüsteemile, ühiskonnale, ökoloogiale ja majandusele.***

Motivatsioon

ELi missioonide eesmärk on avaldada kogu Euroopas süsteemset mõju. Uued teadus- ja arendustegevusel ning innovatsioonil põhinevad teadmised on väga olulised. Linnadel ja piirkondadel on juba praegu rakendamisel keskne roll. Tugevdades seoseid kasutuselevõtu ja investeeringutega, tagatakse tegelikud tulemused ning toetatakse konkurentsivõimet ja ühiskondlikke tulemusi.

Muudatusettepanek 10

Põhjendus 29

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Toetusmeetmed on vajalikud innovatsiooni ökosüsteemide tugevdamiseks ja paremaks ühendamiseks. Sellised meetmed peaksid toetama organisatsioone ja novaatoreid, et luua konkurentsivõimelisi, tugevaid ja ühendatud innovatsiooni ökosüsteeme ning parandada raamtingimusi koostöö ja teadmiste vahetamise kaudu. Need peaksid aitama ühendada riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke ökosüsteeme tänu ühtsel turul selliste tõkete kõrvaldamisele nagu turu killustatus, piiratud juurdepääs kapitalile, killustatud riiklikud kapitaliturud, innovatsiooni aeglane kasutuselevõtt ja innovatsioonihangete alakasutamine.	Toetusmeetmed on vajalikud innovatsiooni ökosüsteemide tugevdamiseks ja paremaks ühendamiseks. Sellised meetmed peaksid toetama organisatsioone ja novaatoreid, et luua konkurentsivõimelisi, tugevaid ja ühendatud innovatsiooni ökosüsteeme ning parandada raamtingimusi koostöö ja teadmiste vahetamise kaudu. Need peaksid aitama ühendada riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke ökosüsteeme tänu ühtsel turul selliste tõkete kõrvaldamisele nagu turu killustatus, piiratud juurdepääs kapitalile, killustatud riiklikud kapitaliturud, innovatsiooni aeglane kasutuselevõtt ja innovatsioonihangete alakasutamine. ***Olemasolevad vahendid, nagu piirkondlikud innovatsiooniorud, kvaliteedimärgis, Interreg ja uuendatud nutikas spetsialiseerumine (S3/S4), tuleks järgmises programmis säilitada koos asjakohaste Euroopa missioonialgatuste ja digitaalse innovatsiooni keskustega (sh Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused), sest need kõik soodustavad innovatsiooni ökosüsteemide võrgustike loomist. Need strateegiad peavad olema siduv element, kui programmi investeerimisprioriteete määratakse kindlaks piirkondlikul ja piirkondadevahelisel tasandil. Erilist tähelepanu tuleb pöörata struktuurselt vähem ühendatud piirkondade lõimimisele Euroopa teadmis- ja innovatsioonivõrgustikesse, sest nende asukoht piirab juurdepääsu koostööle, teadmiste voogudele ja ülekanduvale mõjule.***

Motivatsioon

Nii tugevdatakse komitee muudatusettepanekut ja tõstetakse esile struktuurselt vähem ühendatud piirkondade ainulaadset olukorda Euroopa teadmis- ja innovatsioonivõrgustikes.

Muudatusettepanek 11

Artikkel 2. Mõisted

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:	Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
[…]	[…]
(23) „innovatsiooni ökosüsteem“ – ökosüsteem, mis liidu tasandil ühendab organisatsioone, kelle funktsionaalne eesmärk on võimaldada tehnoloogia arendamist ja innovatsiooni ning mis hõlmab suhteid materiaalsete ressursside (nagu rahastamine, seadmed ja vahendid, sh teadus- ja tehnoloogiataristu), institutsionaalsete üksuste (nt kõrgharidusasutused ja tugiteenused, teadusuuringute ja tehnoloogia organisatsioonid, ettevõtjad, investorid, sh riskikapitali pakkujad, ja finantsvahendajad) ning riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi poliitika kujundamise ja rahastamise üksuste vahel;	(23) „innovatsiooni ökosüsteem“ – ökosüsteem, mis ***kohalikul, piirkondlikul, liikmesriigi ja*** liidu tasandil ühendab organisatsioone, kelle funktsionaalne eesmärk on võimaldada tehnoloogia arendamist ja innovatsiooni ning mis hõlmab suhteid materiaalsete ressursside (nagu rahastamine, seadmed ja vahendid, sh teadus- ja tehnoloogiataristu), institutsionaalsete üksuste (nt kõrgharidusasutused ja tugiteenused, teadusuuringute ja tehnoloogia organisatsioonid, ***tervishoiusüsteemid – mis on soodsad keskkonnad teadmiste loomiseks ning uuenduste valideerimiseks ja kasutusele võtmiseks –,*** ettevõtjad, investorid, sh riskikapitali pakkujad, ja finantsvahendajad) ning riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi poliitika kujundamise ja rahastamise üksuste vahel;
(24) „teadmiste kolmnurk“ – võrgustike loomine haridusasutuste, teadusorganisatsioonide ja ettevõtjate vahel eesmärgiga luua innovatsiooni ökosüsteemid, mis toetavad innovatsiooni tegevusahela loomist, alates innovatsiooni tekkest kuni ettevõtlusalase hariduse, idufirmade rajamise ja kasvufirmade arendamiseni.	(24) „teadmiste kolmnurk“ – võrgustike loomine haridusasutuste, teadusorganisatsioonide ja ettevõtjate vahel eesmärgiga luua innovatsiooni ökosüsteemid, mis toetavad innovatsiooni tegevusahela loomist, alates innovatsiooni tekkest kuni ettevõtlusalase hariduse, idufirmade rajamise ja kasvufirmade arendamiseni.
	(25) „nelikheeliks“ – innovatsioonisüsteemi nelja peamise osaleja – teaduse, avaliku sektori asutuste, tööstuse ja ühiskonna – vaheline suhtlus.

Motivatsioon

Innovatsiooni ökosüsteemid täiendavad üksteist ja need kõik peavad kajastuma programmis „Euroopa horisont“. Kuigi teadmiste kolmnurk on oluline, ei tohiks unustada nelikheeliksit, mis võimaldab teadusesse kaasata ühiskonda. Muudatusettepanekuga tugevdatakse lisaks tervishoiusüsteemide rolli innovatsiooni ökosüsteemides tegelike teadus- ja innovatsioonikeskkondadena, kus kogutakse tõendeid, valideeritakse lahendusi ja kiirendatakse nende kasutuselevõttu, parandades seost tehnoloogia arengu ja praktilise rakendamise vahel kooskõlas ELi eesmärkidega.

Muudatusettepanek 12

Artikkel 3. Raamprogrammi eesmärgid

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Raamprogrammi erieesmärgid on järgmised:	Raamprogrammi erieesmärgid on järgmised:
— luua kvaliteetseid teadmisi ja oskusi ning teadlastele atraktiivseid karjäärivõimalusi ning toetada Euroopa teadusruumi väljakujundamist;	— luua kvaliteetseid teadmisi ja oskusi ning teadlastele atraktiivseid karjäärivõimalusi ning toetada Euroopa teadusruumi väljakujundamist;

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
— suurendada kogu ELi hõlmavat ja rahvusvahelist teaduskoostööd ning teadmiste jagamist ja väärindamist;	— suurendada kogu ELi hõlmavat ja rahvusvahelist teaduskoostööd ning teadmiste jagamist ja väärindamist;
— viia ELi, riiklikud ja piirkondlikud prioriteedid omavahel kooskõlla, et luua üleeuroopaline teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem;	— viia ELi, riiklikud ja piirkondlikud ***teadusuuringute ja innovatsiooni*** prioriteedid omavahel kooskõlla, et luua ***tugev*** üleeuroopaline teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem***, sealhulgas parandades juurdepääsu teadus- ja tehnoloogiataristule tööstuse, VKEde ja idufirmade jaoks, et toetada innovatsiooni, katsetamist, tutvustamist ja lahenduste ulatuslikku laiendamis***t;
	— ***aidata luua alt üles suunatud piirkondlikke ja kohalikke innovatsiooni ökosüsteeme, tugevdades ka nendevahelisi sidemeid;***
	— ***edendada Euroopa uuendusliku ettevõtluse ökosüsteemide arengut, toetades idufirmade loomist, kasvu ja skaleerimist ning nende lõimumist kohalikesse, piirkondlikesse ja Euroopa ökosüsteemidesse;***
— vähendada riiklikke ja piirkondlikke erinevusi teadus- ja innovatsioonisuutlikkuses, oskustes ja talentide alal, et tugevdada innovatsiooni ökosüsteeme;	— vähendada riiklikke ja piirkondlikke erinevusi teadus- ja innovatsioonisuutlikkuses, oskustes ja talentide alal, et tugevdada innovatsiooni ökosüsteeme ***ja tõhusalt toetada tippkeskusi, eelkõige vähem arenenud piirkondades, maapiirkondades ja äärealadel, kasutades laiendamisotsustes võrdlusalusena piirkondliku innovatsiooni tulemustabelit***;
	— ***parandada liidu positsiooni innovatsiooni valdkonnas, pöörates erilist tähelepanu strateegilisele tehnoloogiale ja lõhkuvale innovatsioonile, ning hõlbustada uuenduslike lahenduste levitamist, et soodustada konkurentsivõimet ja tegeleda oluliste ühiskondlike väljakutsetega;***
	— ***laiendada rohkem ELi missioonide ulatust ja parandada nende rakendamist, suurendades nende rolli, et mobiliseerida innovatsiooni, investeeringuid ja kooskõlastatud rakendamist eri sektorites ja valitsemistasanditel, aidates seega kaasa ümberkujundava mõju saavutamisele murranguliste projektidega võrreldaval tasemel;***
— vähendada riske ja kaasata rohkem erasektori rahalisi vahendeid teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks, eelkõige süvatehnoloogia toetamiseks ning uuenduslike idufirmade ja VKEde tegevuse laiendamiseks;	— vähendada riske ja kaasata rohkem erasektori rahalisi vahendeid teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks, eelkõige süvatehnoloogia toetamiseks ning uuenduslike idufirmade ja VKEde tegevuse laiendamiseks;
	— ***aidata suurendada avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni liikmesriikides ning seeläbi saavutada teadus- ja arendustegevusse investeeritavate kogukulude eesmärk, milleks on vähemalt 3 % liidu SKPst;***

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	— ***edendada liidu investeeringute mõju ja skaleeritavuse maksimeerimiseks end tõestanud uuenduslike lahenduste piirkondadevahelist kordamist, kohandamist ja ülekandmist, eelkõige Euroopa linnade ja piirkondade vahel;***
	— ***edendada piirkondlikel näitajatel põhinevat järelevalvet, et mõõta programmis osalemist ning selle tulemusi ja territoriaalset mõju.***

Motivatsioon

Oma eesmärkide saavutamiseks peab EL tugevdama rakendamist kohapeal. See eeldab teadus- ja tehnoloogiataristu rolli rõhutamist piirkondlikus innovatsioonis. Ettevõtete parema juurdepääsuga toetatakse VKEsid, tugevdatakse ökosüsteeme ja parandatakse kõigis ELi piirkondades innovatsioonisuutlikkust. Tehakse ettepanek näha ette territoriaalsed järelevalvemehhanismid. Piirkondliku innovatsiooni tulemustabel on end tõestanud andmepõhine vahend, mis kajastab paremini piirkondadevahelisi erinevusi kui ainult riigi tasandi näitajad, ja peaks seetõttu olema võrdlusaluseks osalemise laiendamist käsitlevate otsuste tegemisel.

Muudatusettepanek 13

Artikkel 4. Raamprogrammi struktuur

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(c) III osa „Innovatsioon“, millel on eelkõige järgmised komponendid: i) Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC); ii) innovatsiooni ökosüsteemid, sealhulgas tegevus teadmiste kolmnurga (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon ning ettevõtlus) paremaks integreerimiseks kogu liidus;	(c) III osa „Innovatsioon“, millel on eelkõige järgmised komponendid: i) Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC); ii) innovatsiooni ökosüsteemid, sealhulgas tegevus teadmiste kolmnurga (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon ning ettevõtlus) paremaks integreerimiseks kogu liidus ***ning piirkondlikes ja kohalikes omavalitsusüksustes***;
(d) IV osa „Euroopa teadusruum“, millel on eelkõige järgmised komponendid: i) Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi reformimine ja tõhustamine; ii) teadus- ja tehnoloogiataristu; iii) osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine.	(d) IV osa „Euroopa teadusruum“, millel on eelkõige järgmised komponendid: i) Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi reformimine ja tõhustamine ***kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalusel ning mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisi kohaldamise abil***; ii) teadus- ja tehnoloogiataristu; iii) osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine ***kõigil valitsemistasanditel***.

Motivatsioon

Teadusuuringud ja innovatsioon põhinevad oma piirkondlikel ökosüsteemidel. Nende ökosüsteemide arengu toetamine ja nende omavahelise ühendatuse soodustamine võimaldab kõige konkurentsivõimelisemal innovatsioonil kiiresti areneda.

Muudatusettepanek 14

Artikkel 8. Alternatiivne, kombineeritud ja kumulatiivne rahastamine

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Programmi rakendatakse koostoimes muude ***liidu*** programmidega. ***Meede, mis on saanud liidu toetust mõnest teisest programmist, võib saada toetust ka raamprogrammi alusel.***	Programmi rakendatakse koostoimes muude ***Euroopa, riiklike ja piirkondlike*** programmidega***, austades nende piirkondlike ametiasutuste pädevust, kellel on regulatiivne või strateegiline vastutus teadusuuringute, innovatsiooni ja majandusarengu eest, kooskõlas subsidiaarsuse ja mitmetasandilise valitsemise põhimõtetega. Selgitada tuleb programmi koostoimet Euroopa Konkurentsivõime Fondi ning riikliku ja piirkondliku partnerluse kavadega.***

Motivatsioon

Üldine viide „kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele“ ei too välja väga erinevate institutsiooniliste olude vahelisi erinevusi.

Muudatusettepanek 15

Artikkel 12. Euroopa Teadusnõukogu

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
ERC meelitab ligi kõige andekamaid teadlasi kogu maailmast ning muudab liidu maailma juhtivaks teadusuuringute ja innovatsiooni keskuseks.	ERC meelitab ligi kõige andekamaid teadlasi kogu maailmast ning muudab liidu maailma juhtivaks teadusuuringute ja innovatsiooni keskuseks. ***Tippteadlaste toetamiseks luuakse Euroopa teadlase staatus, hõlbustades nende tegevust kogu Euroopa Liidus.***

Motivatsioon

Teadusuuringute tipptasemeni tuleb jõuda kogu Euroopas. Euroopa teadlase staatus, mis kindlustab tipptaseme saavutamise tee ja soodustab teadlastevahelisi sidemeid, võimaldab laiendada teadusuuringute tulemusi ja vältida ajude äravoolu.

Muudatusettepanek 16

Artikkel 14. Teadusuuringute Ühiskeskus

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) pakub sõltumatuid ja tõenduspõhiseid teadmisi ja teadusuuringuid, mis toetavad ELi poliitikat, et avaldada ühiskonnale positiivset mõju.	Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) pakub sõltumatuid ja tõenduspõhiseid teadmisi ja teadusuuringuid, mis toetavad ELi***, liikmesriikide ja piirkondade*** poliitikat, et avaldada ühiskonnale positiivset mõju.

Motivatsioon

Teadusuuringute Ühiskeskuse töö on piirkondade jaoks väga oluline. Komitee kaudu tehtav ühine töö peab jätkuma.

Muudatusettepanek 17

Artikkel 15. Teaduskoostöö

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
4. Raamprogrammiga toetatakse tegevust, mille eesmärk on tegeleda üleilmsete ühiskondlike väljakutsetega sellistes valdkondades nagu demokraatlike väärtuste tugevdamine ja desinformatsiooni vastane võitlus, sealhulgas õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste tagamine, kaasamist ja majanduskasvu soodustavate sotsiaal-majanduslike muutuste edendamine ning demograafiliste ja põlvkondadevaheliste probleemide lahendamine, sealhulgas noorte vaatenurgast ja kaasa arvatud rände haldamine ja rändajate integreerimine.	4. Raamprogrammiga toetatakse tegevust, mille eesmärk on tegeleda üleilmsete ühiskondlike väljakutsetega sellistes valdkondades nagu demokraatlike väärtuste tugevdamine ja desinformatsiooni vastane võitlus, sealhulgas õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste tagamine, kaasamist ja majanduskasvu soodustavate sotsiaal-majanduslike muutuste edendamine ning demograafiliste ja põlvkondadevaheliste probleemide lahendamine, sealhulgas noorte vaatenurgast ja kaasa arvatud rände haldamine ja rändajate integreerimine. ***Sel eesmärgil toetatakse kogu raamprogrammi käigus sõnaselgelt ja piisavalt sotsiaal- ja humanitaarteadusi, k.a kultuuri- ja loomesektoreid, sealhulgas suuri ühiskondlikke probleeme käsitlevate teadus- ja innovatsioonimeetmete kavandamisel, rakendamisel ja kasutuselevõtmisel.***
5. Raamprogramm aitab kaasa ELi missioonidele, eelkõige tänu teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise prioriteetsete meetmete kindlaksmääramisele uute teadmiste, tehnoloogialahenduste, teenuste ja toodete väljatöötamiseks, võttes arvesse missioonide eesmärke. Määruse (EL) 2021/695 artikli 8 alusel loodud ELi missioone rahastatakse tööprogrammide alusel, mis hõlmavad kuni 2030. eelarveaastat.	5. Raamprogramm aitab kaasa ELi missioonidele, eelkõige tänu teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise prioriteetsete meetmete kindlaksmääramisele uute teadmiste, tehnoloogialahenduste, teenuste ja toodete väljatöötamiseks, võttes arvesse missioonide eesmärke. Määruse (EL) 2021/695 artikli 8 alusel loodud ELi missioone rahastatakse tööprogrammide alusel, mis hõlmavad kuni 2030. eelarveaastat***, ning ELi missioonide juhtimisse kaasatakse ulatuslikumalt kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi***. ***Erilist tähelepanu pööratakse linnade ja piirkondade rollile uuenduslike lahenduste rakendamise kohana selliste linnas esinevate probleemide lahendamiseks nagu eluasemed, sotsiaalne kaasatus, kestlik liikuvus, energiasüsteemi ümberkujundamine ja kliimamuutustele vastupanu võime.***

Motivatsioon

Paljudel uuenduslikel ettevõtlusprojektidel on keeruline jõuda esmase maksejõulise nõudluseni ja valideerida oma lahendusi operatiivselt.

Muudatusettepanek 18

Artikkel 17. Innovatsiooni ökosüsteemid

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Raamprogrammiga toetatakse organisatsioone konkurentsivõimeliste, töökindlate ja ühendatud innovatsiooni ökosüsteemide ja raamtingimuste loomisel. Selleks püütakse saavutada sünergiat liidu, riiklike ja piirkondlike programmidega.	1. Raamprogrammiga toetatakse organisatsioone konkurentsivõimeliste, töökindlate ja ühendatud innovatsiooni ökosüsteemide ja raamtingimuste***, näiteks piirkondlike innovatsiooniorgude*** loomisel. Selleks

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	püütakse saavutada sünergiat liidu, riiklike ja piirkondlike programmidega. ***Lisaks on kohapõhise innovatsiooni eesmärk edendada majanduskasvu, parandada elukvaliteeti ja aidata kaasa kestlikule arengule piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning seetõttu tuleb seda ka toetada. Raamprogrammiga toetatakse samuti sotsiaalset innovatsiooni kui kaasava majanduskasvu, territoriaalse ühtekuuluvuse ja ühiskonna vastupanuvõime olulist tõukejõudu.***
2. Raamprogrammiga toetatakse tegevust, mis soodustab teadmiste kolmnurga (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon ***ning*** ettevõtlus) integreerimist kogu liidus.	2. Raamprogrammiga toetatakse tegevust, mis soodustab teadmiste kolmnurga ***ja nelikheeliksi*** (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon, ettevõtlus ***ja ühiskond***) integreerimist kogu liidus.
	3. Raamprogrammi elluviimisel tagatakse prioriteetsete valdkondade ja asjakohaste tegevussuundade lõikes tasakaalustatud poliitika ja rahastamine.
	4. Programmiga soodustatakse innovatsiooniga seotud riigihangete strateegilist kasutamist peamise vahendina, et võtta kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes kasutusele uuenduslikud lahendused.
	5. Programmiga toetatakse linnade ja piirkondade juhitud suuremahuliste katse- ja näidisprojektide arendamist ning uuenduslike ettevõtluse ökosüsteemide tugevdamist, hõlbustades idu- ja kasvufirmade juurdepääsu rahastusele, katsetaristule, rahvusvahelistele võrgustikele ja esimestele klientidele, eelkõige innovatsiooniga seotud riigihangete strateegilise kasutamise teel.
	6. Programmiga soodustatakse samuti selliste avatud innovatsiooni vahendite väljatöötamist, mis hõlbustavad koostööd haldusasutuste, ettevõtjate, ülikoolide, teadusasutuste, idufirmade ja kodanikuühiskonna vahel, eelkõige koostööplatvormide, katsekeskkondade ning linnade ja piirkondade juhitud avatud innovatsiooni programmide abil.
	7. Programmiga edendatakse samuti struktuurselt vähem ühendatud piirkondade aktiivset lõimimist Euroopa ja rahvusvahelistesse teadmis- ja innovatsioonivõrgustikesse, hõlbustades nende osalemist konsortsiumides ja nende positsiooni esilekerkivates strateegilistes valdkondades.

Motivatsioon

Piirkondlikud innovatsiooni ökosüsteemid esindavad oma tasandil seda, milline peab olema innovatsioon Euroopa tasandil. Euroopa peab neid ökosüsteeme toetama, et need saaksid areneda ning omavahelisi sidemeid ja Euroopa ökosüsteeme luua. Riigihanked on peamine vahend, et luua nõudlust innovatsiooni järele ja hõlbustada uute lahenduste turule sisenemist. Avatud innovatsioon võimaldab kiirendada teadmussiiret ja uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu. Programmis piirkondliku osaluse parandamine nõuab korraga kahes teineteist täiendavas mõõtmes tegutsemist: ühest küljest sisemise suutlikkuse tugevdamine juurdepääsu, juhtimise, väärindamise ja teadusettevõtluse valdkondades ning teisest küljest kõige vähem ühendatud piirkondade tihedam lõimumine Euroopa teadmis- ja innovatsioonivõrgustikega, millest sõltuvad suurel määral koostöö, konsortsiumid ja ülekanduv mõju.

Muudatusettepanek 19

Artikkel 18. Euroopa teadusruum ja taristud

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Raamprogrammiga tagatakse Euroopa teadusruumi ning teadusuuringute ja innovatsiooni pakti väärtuste ja põhimõtete, st eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni eetilisuse ja usaldusväärsuse, teadusuuringute vabaduse, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdsete võimaluste ning atraktiivse ***teadlaskarjääri*** ja teadurite liikuvuse soodustamise tulemuslik edendamine ja kaitse. Teadus- ja tehnoloogiataristute rahastamine aitab varustada liitu maailmatasemel tugeva ja sidusa kestlike rajatiste ja teenuste ökosüsteemiga, tuginedes prioriteetsetele üleeuroopalistele taristutele ***ja täiendavale riiklikule*** tipptasemel ***suutlikkusele*** ning ***kasutades*** rahastamisvahendeid, sealhulgas Euroopa partnerlusi. Raamprogrammist kaetakse kuni 20 % Euroopa teadus- ja tehnoloogiataristute kriitilise tähtsusega uue maailmatasemel võimekuse arendamise kuludest.	2. Raamprogrammiga tagatakse Euroopa teadusruumi ning teadusuuringute ja innovatsiooni pakti väärtuste ja põhimõtete, st eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni eetilisuse ja usaldusväärsuse, teadusuuringute vabaduse, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdsete võimaluste ning atraktiivse ***teadus- ja innovatsioonialase karjääri*** ja teadurite liikuvuse soodustamise tulemuslik edendamine ja kaitse. Teadus- ja tehnoloogiataristute rahastamine aitab varustada liitu ***ja liikmesriike*** maailmatasemel tugeva ja sidusa kestlike rajatiste ja teenuste ökosüsteemiga, tuginedes kogu liidus asuvatele prioriteetsetele üleeuroopalistele taristutele***, mis on kättesaadavad kõigile sidusrühmadele, k.a VKEdele, idufirmadele, tervishoiusüsteemidele ja nende jagufirmadele***. ***See taristu täiendab*** tipptasemel ***riiklikku ja piirkondlikku suutlikkust*** ning ***kasutab*** rahastamisvahendeid, sealhulgas Euroopa partnerlusi. Raamprogrammist kaetakse kuni 20 % Euroopa teadus- ja tehnoloogiataristute kriitilise tähtsusega uue maailmatasemel võimekuse arendamise kuludest.

Motivatsioon

Linnad ja piirkonnad rahastavad teadustaristut ning toetavad uue riiklikul ja Euroopa tasandil väärtusliku taristu arendamist. Lisaks peab see taristu jääma kättesaadavaks VKEdele ja idufirmadele ning tervishoiusüsteemidele ja nende jagufirmadele kui tõelistele teadus- ja innovatsioonikeskkondadele, kus töötatakse välja murrangulisi uuendusi.

Muudatusettepanek 20

Artikkel 19. Osaluse laiendamine

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Osaluse laiendamise meetmega liitunud riigid on Bulgaaria, Horvaatia, Leedu, Läti, Poola, Rumeenia, Slovakkia, Tšehhi ja Ungari lõike 5 punktide a ja b kohaste meetmete rahastamiseks.	1. Osaluse laiendamise meetmega liitunud riigid on Bulgaaria, Horvaatia, Leedu, Läti, Poola, Rumeenia, Slovakkia, Tšehhi ja Ungari lõike 5 punktide a ja b kohaste meetmete rahastamiseks.
3. Üksnes osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides või üleminekuriikides asuvad õigussubjektid on kõlblikud raamprogrammi osa „Euroopa teadusruumi tugevdamine“ komponendi „Osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine“ raames koordinaatoritena tegutsema.	3. Üksnes osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides või üleminekuriikides ***ning ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikes 1 nimetatud äärepoolseimates piirkondades*** asuvad õigussubjektid***, sealhulgas kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused,*** on kõlblikud raamprogrammi osa „Euroopa teadusruumi tugevdamine“ komponendi „Osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine“ raames koordinaatoritena tegutsema.

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
4. Assotsieerunud riikide puhul on näitaja alusel määratletud ja tööprogrammis avaldatud rahastamiskõlblike riikide loetellu kuuluvad õigussubjektid täiesti kõlblikud selle komponendi raames koordinaatoritena tegutsema. ***ELi toimimise lepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimate piirkondade õigussubjektid on selle komponendi all samuti kõlblikud koordinaatoritena tegutsema ning nende suhtes kohaldatakse samu eeskirju, mida kohaldatakse osaluse laiendamise meetmega liitunud riikide suhtes vastavalt käesolevale artiklile, välja arvatud lõige 7.***	4. Assotsieerunud riikide puhul on näitaja alusel määratletud ja tööprogrammis avaldatud rahastamiskõlblike riikide loetellu kuuluvad õigussubjektid täiesti kõlblikud selle komponendi raames koordinaatoritena tegutsema.
5. Osaluse laiendamine hõlmab järgmist: (a) suutlikkuse suurendamise meetmed; (b) meetmed, millega toetatakse võrgustike loomist, teadmiste väärindamist, ajude äravoolu peatavat tegevust ja riiklike kontaktpunktide sihipärast toetamist.	5. Osaluse laiendamine hõlmab järgmist: (a) suutlikkuse suurendamise meetmed; (b) meetmed, millega toetatakse võrgustike loomist, teadmiste väärindamist, ajude äravoolu peatavat tegevust ja riiklike kontaktpunktide sihipärast toetamist.
6. Raamprogrammiga aidatakse osaluse laiendamise meetmega liitunud riikidel ja üleminekuriikidel suurendada oma osalust ja soodustada tipptasemel koostööprojektides laia geograafilist katvust. Nendele jõupingutustele vastavad liikmesriikide võetavad proportsionaalsed meetmed.	6. Raamprogrammiga aidatakse osaluse laiendamise meetmega liitunud riikidel ja üleminekuriikidel suurendada oma osalust ja soodustada tipptasemel koostööprojektides laia geograafilist katvust. Nendele jõupingutustele vastavad liikmesriikide ***ja piirkondade*** võetavad proportsionaalsed meetmed ***ning samuti aitavad need võidelda ajude äravoolu vastu ning toetada talentide hoidmist ja ringlust, eelkõige vähem arenenud, maa-, äärepoolsetes ja äärepoolseimates piirkondades***.
7. Alates 2030. aastast ***on juurdepääs*** suutlikkuse suurendamise meetmetele ***ainult nendel osaluse laiendamise meetmega liitunud riikidel, kes on viimasel teadaoleval aastal suurendanud oma tegelikke kulutusi teadus- ja arendustegevusse tehtavatele avaliku sektori investeeringutele võrreldes sellele eelnenud aastaga***.	7. Alates 2030. aastast ***võetakse*** suutlikkuse suurendamise meetmetele ***juurdepääsu hindamisel arvesse lisaks riigi tasandi jõupingutustele ka piirkondlike ja kohalike teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemide arengut, tuginedes asjakohastele territoriaalsetele näitajatele, sealhulgas asjakohasel juhul piirkondlikele innovatsiooni tulemustabelitele***.

Motivatsioon

Alates perioodist 2021–2027 on äärepoolseimad piirkonnad kõnealuse peatüki alusel rahastamiskõlblikud samal määral kui riiklikul tasandil rahastamiskõlblikud riigid. Euroopa Komisjoni ettepaneku sõnastuses ei tule see tunnustamine selgelt esile. Muudatusettepaneku ainus eesmärk on seda mõtet selgitada.

Muudatusettepanek 21

Artikkel 2. Tegevuseesmärgid

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Eriprogrammi tegevuseesmärgid on järgmised: [...] (f) ühendada ja arendada teadus- ja tehnoloogiataristuid kogu Euroopa teadusruumis, et pakkuda piiriülest juurdepääsu; (g) toetada süvatehnoloogia ja uuenduslike idufirmade loomist ja kasvamist; (h) soodustada tehnoloogia kasutuselevõttu ja lõhkuva innovatsiooni	2. Eriprogrammi tegevuseesmärgid on järgmised: [...] (f) ühendada ja arendada teadus- ja tehnoloogiataristuid kogu Euroopa teadusruumis, et pakkuda ***riikidevahelist, piirkondadevahelist ja*** piiriülest juurdepääsu; (g) toetada süvatehnoloogia ja uuenduslike idufirmade loomist ja kasvamist; (h) soodustada tehnoloogia kasutuselevõttu ja

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
tutvustamist; (i) suurendada määruse XXX [viide programmi „Euroopa horisont“ käsitlevale määrusele] artiklis 19 nimetatud osaluse laiendamise meetmega liitunud riikide ja üleminekuriikide teadusorganisatsioonide osalust; (j) edendada avatud teadust ja tagada üldsuse jaoks nähtavus ning avatud juurdepääs tulemustele, kui see on võimalik.	lõhkuva innovatsiooni tutvustamist; (i) suurendada määruse XXX [viide programmi „Euroopa horisont“ käsitlevale määrusele] artiklis 19 nimetatud osaluse laiendamise meetmega liitunud riikide ja üleminekuriikide teadusorganisatsioonide osalust; (j) edendada avatud teadust ja tagada üldsuse jaoks nähtavus ning avatud juurdepääs tulemustele, kui see on võimalik***, sealhulgas meediakanalites reklaamimise kaudu programmis „Teadus ühiskonna osalusel ja ühiskonna heaks“ kohalikul ja piirkondlikul tasandil***.

Motivatsioon

Maailmatasemel teadus- ja innovatsioonisüsteemi ei ole võimalik välja arendada ilma kohaliku ja piirkondliku tasandita ning seda tasandit tuleb nende eesmärkide rakendamisel arvesse võtta.

Muudatusettepanek 22

Artikkel 4. Tööprogrammid

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu eraldi tööprogrammid, et rakendada artikli 1 lõikes 3 sätestatud järgmiste komponentide raames võetavaid meetmeid: (a) Euroopa Teadusnõukogu (ERC) – tööprogrammi kavandi kehtestab ERC teadusnõukogu artikli 7 lõike 9 punkti a alapunkti ii kohaselt ja kooskõlas artikli 18 lõikega 3. Komisjon kaldub ERC teadusnõukogu kehtestatud tööprogrammi kavandist kõrvale üksnes kooskõlas artikli 7 lõike 4 teise lõiguga; sellisel juhul võtab komisjon tööprogrammi vastu rakendusaktiga artikli 18 lõike 4 kohaselt ning põhjendab seda nõuetekohaselt; (b) Euroopa Innovatsiooninõukogu (edaspidi „EIC“) – tööprogramm koostatakse kooskõlas artikli 18 lõikega 4 vastavalt artikli 12 lõike 1 punkti b kohastele EIC nõuandekogu nõuannetele; (c) Marie Skłodowska-Curie meetmed, üleilmsed ühiskondlikud väljakutsed, ELi missioonid, uue Euroopa Bauhausi rahastu, innovatsiooni ökosüsteemid, Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi reformimine ja tõhustamine, teadus- ja tehnoloogiataristu, osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine kooskõlas artikli 18 lõikega 4; (d) JRC – mitmeaastases tööprogrammis võetakse arvesse komisjoni otsuses 96/282/Euratom osutatud JRC juhatajate nõukogu arvamust.	2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu eraldi tööprogrammid, et rakendada artikli 1 lõikes 3 sätestatud järgmiste komponentide raames võetavaid meetmeid***, ning peab Euroopa Regioonide Komiteed neist tööprogrammidest teavitama***: (a) Euroopa Teadusnõukogu (ERC) – tööprogrammi kavandi kehtestab ERC teadusnõukogu artikli 7 lõike 9 punkti a alapunkti ii kohaselt ja kooskõlas artikli 18 lõikega 3. Komisjon kaldub ERC teadusnõukogu kehtestatud tööprogrammi kavandist kõrvale üksnes kooskõlas artikli 7 lõike 4 teise lõiguga; sellisel juhul võtab komisjon tööprogrammi vastu rakendusaktiga artikli 18 lõike 4 kohaselt ning põhjendab seda nõuetekohaselt; (b) Euroopa Innovatsiooninõukogu (edaspidi „EIC“) – tööprogramm koostatakse kooskõlas artikli 18 lõikega 4 vastavalt artikli 12 lõike 1 punkti b kohastele EIC nõuandekogu nõuannetele; (c) Marie Skłodowska-Curie meetmed, üleilmsed ühiskondlikud väljakutsed, ELi missioonid, uue Euroopa Bauhausi rahastu, innovatsiooni ökosüsteemid, Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi reformimine ja tõhustamine, teadus- ja tehnoloogiataristu, osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine kooskõlas artikli 18 lõikega 4***. Nende komponentide puhul kaasatakse Euroopa Parlament, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee asjaomastesse programmikomiteedesse ja -nõukogudesse; samuti kaasatakse sinna kohalike omavalitsuste esindajad, asjaomasel juhul eelkõige suurlinnade esindajad***; (d) JRC – mitmeaastases tööprogrammis võetakse arvesse komisjoni otsuses 96/282/Euratom osutatud JRC juhatajate nõukogu arvamust.

Motivatsioon

Teadusuuringud ja innovatsioon arenevad kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Tänu oma tihedatele sidemetele ja innovatsiooni ökosüsteeme puudutavatele teadmistele on Euroopa Regioonide Komiteel oma liikmete kaudu täielik õigus esitada oma arvamus raamprogrammi kavandamise kohta.

Muudatusettepanek 23

Artikkel 5. Euroopa partnerlused

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. (a)	1. (a)
iii. partnerluste koosseis: kui vastupidist ei ole nõuetekohaselt põhjendatud, peavad osalema vähemalt viie liikmesriigi avalik-õiguslikud üksused ja nende vastavate ökosüsteemide olulisi segmente esindavad eraõiguslikud üksused, sest nii tagatakse peamiste sidusrühmade ulatuslik ja tasakaalustatud kaasatus;	iii. partnerluste koosseis: kui vastupidist ei ole nõuetekohaselt põhjendatud ***ja olenemata nende suurusest***, peavad osalema vähemalt viie liikmesriigi avalik-õiguslikud üksused ja nende vastavate ökosüsteemide olulisi segmente esindavad eraõiguslikud üksused, sest nii tagatakse peamiste sidusrühmade ulatuslik ja tasakaalustatud kaasatus;
xiii. pideva järelevalve raames jälgitakse, milliseid edusamme on tehtud selliste partnerluspõhiste ühiste näitajate täitmise suunas nagu partnerite rahaline osalus, kulutõhusus ja avatus uutele partneritele. Partnerluspõhiste ühiste näitajate alus on ühised näitajad, mis on kindlaks määratud määruses XXX [*viide tulemusraamistiku määrusele*] ja sätestatud programmi „Euroopa horisont“ (2021–2027) kohaste Euroopa partnerluste tulemuslikkust käsitlevates seirearuannetes, mis koostatakse iga kahe aasta järel;	xiii. pideva järelevalve raames jälgitakse, milliseid edusamme on tehtud selliste partnerluspõhiste ühiste näitajate täitmise suunas nagu partnerite rahaline osalus, kulutõhusus ja avatus uutele partneritele. Partnerluspõhiste ühiste näitajate alus on ühised näitajad, mis on kindlaks määratud määruses XXX [*viide tulemusraamistiku määrusele*] ja sätestatud programmi „Euroopa horisont“ (2021–2027) kohaste Euroopa partnerluste tulemuslikkust käsitlevates seirearuannetes, mis koostatakse iga kahe aasta järel; ***igal aastal tuleb ELi instutsioonidele, k.a Euroopa Regioonide Komiteele esitada ülevaade partnerluste olukorrast ja järelmeetmetest;***

Motivatsioon

Nende partnerluste liikmed kuuluvad piirkondade majandus- ja innovatsiooniökosüsteemidesse. Seepärast tuleb komiteed teavitada neist partnerlustest, nende arengust ja tulemustest.

Muudatusettepanek 24

Artikkel 6. Euroopa Teadusnõukogu

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
4. ERC presidendi määrab spetsiaalse sõltumatu otsimiskomisjoni läbi viidud läbipaistva värbamisprotsessi järel ametisse komisjon. Värbamisprotsess ja valitud kandidaat peavad olema ERC teadusnõukogus heaks kiidetud. ERC presidendi ametiaeg on kuni kaks aastat ja seda saab ühe korra kuni kaheks aastaks pikendada.	4. ERC presidendi määrab spetsiaalse sõltumatu otsimiskomisjoni läbi viidud läbipaistva värbamisprotsessi järel ametisse komisjon ***koos Euroopa Parlamendi, nõukogu ja muude asjaomaste institutsioonidega***. Värbamisprotsess ja valitud kandidaat peavad olema ERC teadusnõukogus heaks kiidetud. ERC presidendi ametiaeg on kuni kaks aastat ja seda saab ühe korra kuni kaheks aastaks pikendada.

Motivatsioon

Teadusuuringud ja innovatsioon arenevad kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Tänu oma tihedatele sidemetele ja innovatsiooni ökosüsteeme puudutavatele teadmistele on Euroopa Regioonide Komiteel oma liikmete kaudu täielik õigus esitada oma arvamus selle juhtimise kohta.

Muudatusettepanek 25

Artikkel 7. ERC teadusnõukogu

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
9. (c) iii. annab komisjonile korrapäraselt aru oma tegevuse kohta.	9. (c) iii. annab komisjonile, ***Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Euroopa Regioonide Komiteele*** korrapäraselt aru oma tegevuse kohta.

Motivatsioon

Eelpool nimetatud põhjustel tuleb komiteed teavitada ERC teadusnõukogu tegevuse arengust ja tulemustest.

Muudatusettepanek 26

Artikkel 9. Marie Skłodowska-Curie meetmed

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
3. Marie Skłodowska-Curie meetmete rakendamisega kaasneb järgmine:	3. Marie Skłodowska-Curie meetmete rakendamisega kaasneb järgmine:
(b) tagatakse strateegiline koostoime ERCga, kuid ka selliste innovatsiooni soodustavate liidu vahenditega nagu Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) ja tegevus, millega soodustatakse teadmiste kolmnurga (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon ning ettevõtlus) integreerimist kogu liidus, ning muude liidu programmidega, nagu „Erasmus+“;	(b) tagatakse strateegiline koostoime ERCga, kuid ka selliste innovatsiooni soodustavate liidu vahenditega nagu Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) ja tegevus, millega soodustatakse teadmiste kolmnurga (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon ning ettevõtlus) integreerimist kogu liidus***, seejuures kaasatakse kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused***, ning muude liidu programmidega, nagu „Erasmus+“;
(c) toetatakse töö- ja eraelu tasakaalu, mitmekesisust ***ja*** kaasatust, kehtestades töötingimuste kõrged standardid kogu Euroopa teadusruumis.	(c) toetatakse töö- ja eraelu tasakaalu, mitmekesisust***,*** kaasatust ***ja piisavat sotsiaalkaitset***, kehtestades töötingimuste kõrged standardid kogu Euroopa teadusruumis.

Motivatsioon

Linnad ja piirkonnad töötavad korrapäraselt välja toetusprogramme Marie Skłodowska-Curie auhinna võitjatele ja kvaliteedimärgiste saajatele. Nad toetavad seda, mida Euroopa saab teha nende teadlaste toetamiseks.

Muudatusettepanek 27

Artikkel 10. Teadusuuringute Ühiskeskus

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. JRC tegevus täiendab pikemaajalisi poliitikaeesmärke toetavaid kaudseid meetmeid. Selle saavutamiseks teeb JRC koostööd rahvusvaheliste, riiklike, piirkondlike ja kohalike sidusrühmadega, sealhulgas teaduskoostöölepingute kaudu.	1. JRC tegevus täiendab pikemaajalisi poliitikaeesmärke toetavaid kaudseid meetmeid. Selle saavutamiseks teeb JRC koostööd rahvusvaheliste, riiklike, piirkondlike ja kohalike sidusrühmadega, sealhulgas teaduskoostöölepingute kaudu.
JRC tegevus peab:	JRC tegevus peab:
— olema paindlik ja reageerima muutuvatele poliitilistele vajadustele;	— olema paindlik ja reageerima muutuvatele poliitilistele vajadustele;
— tagama koostoime muude ELi investeeringutega;	— tagama koostoime muude ELi investeeringutega;
— keskenduma järgmistele valdkondadele:	— keskenduma järgmistele valdkondadele:
i. teaduslik ja tehniline toetus liidu poliitilistele prioriteetidele, eelkõige (kuid mitte ainult) Euroopa Konkurentsivõime Fondi raames ning programmi „Euroopa horisont“ I, II, III ja IV osa jaoks kindlaks määratud prioriteetidele;	i. teaduslik ja tehniline toetus liidu poliitilistele prioriteetidele, eelkõige (kuid mitte ainult) Euroopa Konkurentsivõime Fondi raames ning programmi „Euroopa horisont“ I, II, III ja IV osa jaoks kindlaks määratud prioriteetidele;
ii. teadmiste integreerimine ja mõju poliitikale;	ii. teadmiste integreerimine ja mõju poliitikale;
iii. territoriaalne areng ja liikmesriikide toetamine;	iii. territoriaalne areng***, kohapõhine innovatsioon, sealhulgas uuendatud nutikas spetsialiseerumine (S3/S4)*** ja liikmesriikide toetamine;
iv. teaduse tipptase ja rahvusvaheline koostöö;	iv. teaduse tipptase ja rahvusvaheline koostöö;
v. avatud teadus, teadmiste jagamine ja suutlikkuse suurendamine.	v. avatud teadus, teadmiste jagamine ja suutlikkuse suurendamine ***kõigil valitsemistasanditel ja piiriüleselt***.

Motivatsioon

Nutika spetsialiseerumise strateegiad (S3/S4) on kohaliku ja piirkondliku innovatsiooni tipptaseme saavutamise peamine vahend. Komitee ja Teadusuuringute Ühiskeskuse ühistöö peaks jätkuma ja võimaldama piirkondadel oma spetsialiseerumisvaldkonda veelgi täpsustada.

Muudatusettepanek 28

Artikkel 11. Teaduskoostöö

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(b) (i)	(b) (i)
sotsiaalse kaasatuse, sotsiaalse ja majandusliku ülemineku, kaasavate ühiskondade ***ja*** sotsiaalse sidususe edendamine ning võitlus ebavõrdsuse vastu, et luua võimalusi kõigile,	sotsiaalse kaasatuse, sotsiaalse ja majandusliku ülemineku, kaasavate ühiskondade***,*** sotsiaalse sidususe ***ja soolise võrdõiguslikkuse*** edendamine ning võitlus ebavõrdsuse

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
võttes arvesse maapiirkondade eripärasid, pöörates tähelepanu demograafilistele muutustele ja põlvkondadevahelisele õiglusele, mis hõlmab hästi juhitud rännet ja liikuvust, toetades vaimset tervist ja ühiskondlikku heaolu, sealhulgas noorte jaoks;	vastu, et luua võimalusi kõigile, võttes arvesse maapiirkondade eripärasid, pöörates tähelepanu demograafilistele muutustele ja põlvkondadevahelisele õiglusele, mis hõlmab hästi juhitud rännet ja liikuvust, toetades ***tervist, sealhulgas*** vaimset tervist***,*** ja ühiskondlikku heaolu, sealhulgas noorte jaoks;

Motivatsioon

Sooline võrdõiguslikkus peab olema programmi „Euroopa horisont“ üks prioriteet nii tippteadlaste toetamisel kui ka teadusteemadel. Lisaks tugevdatakse ettepanekuga terviklikus lähenemisviisis viidet tervisele, lisades sõnaselgelt vaimse tervise kui heaolu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse olulise komponendi.

Muudatusettepanek 29

Artikkel 12. Euroopa Innovatsiooninõukogu

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. EIC nõuandekogu võib komisjoni taotluse korral esitada komisjonile soovitusi järgmistes küsimustes: (a) kõik küsimused, mis innovatsiooni vaatenurgast võivad tugevdada ja edendada innovatsiooni ökosüsteeme kogu liidus, EIC eesmärkidega seotud saavutusi ja mõju ning novaatorlike äriühingute suutlikkust oma lahendusi kasutusele võtta; (b) ettevõtjate ees seisvate võimalike regulatiivsete takistuste kindlakstegemine koostöös komisjoni asjaomaste talituste ning riiklike ja piirkondlike ametiasutuste ja muude asjakohaste üksustega, eelkõige nende ettevõtjate puhul, kes saavad toetust EIC kaudu; (c) eriprogrammi muude osade programmitöö.	2. EIC nõuandekogu võib komisjoni taotluse korral esitada komisjonile soovitusi järgmistes küsimustes: (a) kõik küsimused, mis innovatsiooni vaatenurgast võivad tugevdada ja edendada innovatsiooni ökosüsteeme kogu liidus ***kooskõlas uuendatud nutika spetsialiseerumise (S3/S4) ja Euroopa teadusruumi eesmärkidega***, EIC eesmärkidega seotud saavutusi ja mõju ning novaatorlike äriühingute suutlikkust oma lahendusi kasutusele võtta; (b) ettevõtjate ees seisvate võimalike regulatiivsete takistuste kindlakstegemine koostöös komisjoni asjaomaste talituste ning riiklike ja piirkondlike ametiasutuste ja muude asjakohaste üksustega, ***k.a Euroopa Regioonide Komiteega,*** eelkõige nende ettevõtjate puhul, kes saavad toetust EIC kaudu; (c) eriprogrammi muude osade programmitöö.

Motivatsioon

Tänu oma tihedatele sidemetele ja innovatsiooni ökosüsteeme puudutavatele teadmistele on Euroopa Regioonide Komiteel oma liikmete kaudu täielik õigus esitada oma kasulike seisukohti EIC nõuandekogu koostatud soovituste kohta.

Muudatusettepanek 30

Artikkel 13. Innovatsiooni ökosüsteemid

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Eriprogrammiga toetatakse järgmist:	Eriprogrammiga toetatakse järgmist:
(a) ühendatud keskuste loomine ja toetamine kogu liidus, et pakkuda novaatoritele ning idu- ja kasvufirmadele juurdepääsu ressurssidele, teenustele ja partneritele,	(a) ühendatud keskuste loomine ja toetamine kogu liidus, et pakkuda novaatoritele ning idu- ja kasvufirmadele juurdepääsu ressurssidele, teenustele ja partneritele,

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
sealhulgas investeerimisvõimalustele, teadus- ja innovatsioonitulemuste ning uuenduslike lahenduste esmaostjatele, ettevõtetele, eksperimenteerimisrajatistele, teadus- ja tehnoloogiataristule, ettevõtlustalentidele, juhendamisele ja mentorlusele;	sealhulgas investeerimisvõimalustele, teadus- ja innovatsioonitulemuste ning uuenduslike lahenduste esmaostjatele, ettevõtetele, eksperimenteerimisrajatistele, teadus- ja tehnoloogiataristule, ettevõtlustalentidele, juhendamisele ja mentorlusele;
(b) tegevus üleeuroopaliste innovatsiooni ökosüsteemide arendamiseks olulistes teemavaldkondades, innovatsioonioskuste arendamise ja ettevõtluse arendamise varajase etapi toetamiseks ning seejuures kogu liidus ***ning kohalikul ja piirkondlikul tasandil*** teadmiste kolmnurga ***ja nelikheeliksi*** (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon***,*** ettevõtlus ***ja ühiskond***) integreerimise soodustamine;	(b) tegevus üleeuroopaliste innovatsiooni ökosüsteemide arendamiseks olulistes teemavaldkondades, innovatsioonioskuste arendamise ja ettevõtluse arendamise varajase etapi toetamiseks ning seejuures kogu liidus teadmiste kolmnurga (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon ***ning*** ettevõtlus) integreerimise soodustamine;
(c) programmid, millega toetatakse uuenduslikke VKEsid ning idu- ja kasvufirmasid, et nad saaksid laieneda ja pääseda rahvusvahelistele turgudele, millele aitavad kaasa turukõlblikkuse uuringud, kohapõhised innovatsioonivahendid, teadus- ja innovatsioonikoostöö, talentide vahetus, kohandatud mentorlus, juurdepääs ülemaailmsetele investorite võrgustikele, regulatiivsed suunised, lokaliseeritud turundusabi ja nn pehme maandumise tugiteenused sihtriikides;	(c) programmid, millega toetatakse uuenduslikke VKEsid ning idu- ja kasvufirmasid, et nad saaksid laieneda ja pääseda rahvusvahelistele turgudele, millele aitavad kaasa turukõlblikkuse uuringud, kohapõhised innovatsioonivahendid, teadus- ja innovatsioonikoostöö, talentide vahetus, kohandatud mentorlus, juurdepääs ülemaailmsetele investorite võrgustikele, regulatiivsed suunised, lokaliseeritud turundusabi ja nn pehme maandumise tugiteenused sihtriikides***, samuti selliste uuendusliku ettevõtluse kohalike ökosüsteemide tugevdamine, mis pakuvad inkubatsiooni, kiirendamise, rahastusele juurdepääsu ning avaliku ja erasektori klientidega kokkuviimise teenuseid;***
(d) muud meetmed, mis ***toetavad*** innovatsiooni ***ökosüsteemide*** ja ***ühenduvuse arendamist***, sealhulgas uuringud, võrdlusuuringud, innovatsioonis osalejate vastastikune õpe ja innovatsioonipoliitika koordineerimine.	(d) muud meetmed, mis ***aitavad arendada*** innovatsiooni ***ökosüsteeme, edendades tipptasemel kohalike ja piirkondlike ökosüsteemide loomist peamistes teemavaldkondades,*** ja ***ühenduvust***, sealhulgas uuringud, võrdlusuuringud, innovatsioonis osalejate vastastikune õpe ja innovatsioonipoliitika koordineerimine.
	(e) vahendid tegelikes tingimustes katsetamise keskkondade loomiseks, sealhulgas eluslaborid, katsestendid ja regulatiivse katsetamise kontrollitud keskkonnad, et vähendada turule jõudmise aega ja hõlbustada uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu haldusasutuste, ettevõtjate ja kodanike poolt;

Motivatsioon

Eespool nimetatud põhjustel on asjakohane lisada ökosüsteemipõhine käsitlus. See tugineb nelikheeliksi lähenemisviisile ning võimaldab kaasata ühiskonna teadusesse ja võtta käesoleva programmi rakendamisel arvesse piirkondlikku ja kohalikku tasandit. Avatud innovatsiooni vahendid on olulised, et siduda tehnoloogiline pakkumine tegeliku nõudlusega, vähendada turule jõudmise aega ja tugevdada Euroopa innovatsiooni ökosüsteemide konkurentsivõimet. Teadusuuringutest lahenduste kasutusele võtmisele liikumiseks on vaja reaalset keskkonda nende tehniliseks, regulatiivseks ja operatiivseks valideerimiseks.

Muudatusettepanek 31

Artikkel 15. Osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Eriprogrammiga toetatakse liidus tõeliselt integreeritud ja sidusat teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi, käsitledes eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni pakti kolmandat ja neljandat prioriteetset valdkonda, suurendades juurdepääsu tipptasemel teadusuuringutele ja innovatsioonile kogu liidus ning seades prioriteediks investeeringud ja reformid. Juhtivate ja teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuslikkuse poolest vähem arenenud riikide vahelisi erinevusi püütakse vähendada tegevuse abil, millega luuakse tugev teadusbaas ning viiakse omavahel kokku osalejad ja ökosüsteemid ning millega soodustatakse riiklikul ja piirkondlikul tasandil struktuuripoliitika reforme, mille eesmärk on näiteks teadlaskarjääri atraktiivsemaks muutmine, rahvusvahelistumine, tulemuslik teadus- ja innovatsiooniasutuste haldus ja juhtimine või tegevuse vastavusse viimine liidu algatustega.	Eriprogrammiga toetatakse liidus tõeliselt integreeritud ja sidusat teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi, käsitledes eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni pakti kolmandat ja neljandat prioriteetset valdkonda, suurendades juurdepääsu tipptasemel teadusuuringutele ja innovatsioonile kogu liidus ning seades prioriteediks investeeringud ja reformid. Juhtivate ja teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuslikkuse poolest vähem arenenud riikide ***ja piirkondade*** vahelisi erinevusi püütakse vähendada tegevuse abil, millega luuakse tugev teadusbaas ning viiakse omavahel kokku osalejad ja ökosüsteemid ning millega soodustatakse riiklikul ja piirkondlikul tasandil struktuuripoliitika reforme, mille eesmärk on näiteks teadlaskarjääri atraktiivsemaks muutmine, rahvusvahelistumine, tulemuslik teadus- ja innovatsiooniasutuste haldus ja juhtimine või tegevuse vastavusse viimine liidu algatustega. ***Sellised meetmed aitavad samuti võidelda ajude äravoolu vastu ning toetada talentide hoidmist ja ringlust, eelkõige vähem arenenud, maa-, äärepoolsetes ja äärepoolseimates piirkondades.*** ***Selles kontekstis on linnadel ja piirkondadel oluline roll innovatsiooni ökosüsteeme ühendavate keskustena, kuhu on koondunud talendid, teadusuuringute taristu, idufirmad, ettevõtted, investeerimisvõrgustikud ja uuenduslikku ettevõtlust toetavad teenused.***

Motivatsioon

Kuigi riikliku tasandi programm võimaldab teadusuuringute arendamist kõigis Euroopa riikides, ei tohiks unustada, et ka samas riigis on piirkondade vahel erinevusi. Lisaks oleks selle programmi sellel tasandil rakendamise võimaldamine (nt kasutades võrdlusalusena piirkondliku innovatsiooni tulemustabelit) kasulik panus selle edusse.

Muudatusettepanek 32

Artikkel 16. Teadustaristu

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Teadustaristuga seotud tegevuses keskendutakse järgmisele: (a) liidu teadustaristu osade arendamine, konsolideerimine ja ühtlustamine, sealhulgas liidu ja liikmesriikide võimekuse koordineerimine ning kriitilise tähtsusega uue maailmatasemel võimekuse loomise kuludest kuni 20 % katmine; (b) teadustaristule piiriülese juurdepääsu parandamine eri valdkondades ja sektorites ning uute tekkivate kasutajaskondadega kohanemine; (c) teadustaristu vastupidavamaks ja kestlikumaks muutmine, pidades samal ajal sammu tehnoloogia kiire	2. Teadustaristuga seotud tegevuses keskendutakse järgmisele: (a) liidu teadustaristu osade arendamine, konsolideerimine ja ühtlustamine, sealhulgas liidu**,** liikmesriikide ***ja piirkondliku*** võimekuse koordineerimine ning kriitilise tähtsusega uue maailmatasemel võimekuse loomise kuludest kuni 20 % katmine; ***samuti selle tunnistamine, et teatavad piirkonnad, sh äärepoolseimad piirkonnad, sobivad eriti hästi uuenduslike lahenduste tegelikes tingimustes katsetamiseks, tutvustamiseks,***

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
arenguga; (d) leitavate, juurdepääsetavate, koostalitlusvõimeliste, taaskasutatavate (FAIR-andmed) ja masintöödeldavate teadusandmete võrgu loomine, sealhulgas laiendades ja konsolideerides Euroopa avatud teaduse pilve kui Euroopa teadusuuringute andmeruumi; (e) Euroopa teadustaristut käsitleva poliitika ja rahvusvahelise koostöö tugevdamine.	***valideerimiseks ja prototüüpimiseks;*** (b) teadustaristule piiriülese juurdepääsu parandamine eri valdkondades ja sektorites ning uute tekkivate kasutajaskondadega kohanemine; (c) teadustaristu vastupidavamaks ja kestlikumaks muutmine, pidades samal ajal sammu tehnoloogia kiire arenguga; (d) leitavate, juurdepääsetavate, koostalitlusvõimeliste, taaskasutatavate (FAIR-andmed) ja masintöödeldavate teadusandmete võrgu loomine, sealhulgas laiendades ja konsolideerides Euroopa avatud teaduse pilve kui Euroopa teadusuuringute andmeruumi***, et tagada avalike andmete, sealhulgas kohalikelt ja piirkondlikelt omavalitsustelt ning linnadelt saadud andmete kasutamine ja väärtustamine ning õiglane territoriaalne juurdepääs selle taristu eelistele kogu liidus***; (e) Euroopa teadustaristut käsitleva poliitika ja rahvusvahelise koostöö tugevdamine.

Motivatsioon

Ühiskond ei pea olema mitte ainult teaduslike avastuste sihtrühm, vaid teda tuleb kaasata teadusuuringutesse, millel on mõju Euroopa inimestele. Teadustaristu all tuleks lisaks füüsilistele rajatistele pidada silmas ka piirkondlikke ökosüsteeme, mis suudavad kiirendada uuenduslike lahenduste valideerimist ja tutvustamist. Selles kontekstis valitsevad äärepoolseimates piirkondades ainulaadsed tingimused, mille tõttu sobivad need eriti hästi katsestendideks sellistes strateegilistes valdkondades nagu energeetika, veevaldkond, kliimamuutustega kohanemine, elurikkus või sinine majandus.

Muudatusettepanek 33

Artikkel 18. Komiteemenetlus

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Komitee võib kokku tulla järgmistes koosseisudes, võttes arvesse arutatavat küsimust:	2. Komitee***, kaasates ka Euroopa Parlamendi, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee,*** võib kokku tulla järgmistes koosseisudes, võttes arvesse arutatavat küsimust:
— üldkoosseis: ülevaade eriprogrammi rakendamisest;	— üldkoosseis: ülevaade eriprogrammi rakendamisest;
— ERC;	— ERC;
— Marie Skłodowska-Curie meetmed;	— Marie Skłodowska-Curie meetmed;
— üleilmsed ühiskondlikud väljakutsed, ELi missioonid, uue Euroopa Bauhausi rahastu;	— üleilmsed ühiskondlikud väljakutsed, ELi missioonid, uue Euroopa Bauhausi rahastu;
— EIC ja innovatsiooni ökosüsteemid;	— EIC ja innovatsiooni ökosüsteemid;

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
— teadus- ja tehnoloogiataristu;	— teadus- ja tehnoloogiataristu;
— Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi reformimine ja tõhustamine ning osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine.	— Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi reformimine ja tõhustamine ning osaluse laiendamine ja tippteaduse levitamine.

Motivatsioon

Euroopa Regioonide Komitee, kes on väga hästi informeeritud kohalikul ja piirkondlikul tasandil tehtavatest teadusuuringutest, peab olema kaasatud sellesse komiteesse, et tuua selle töösse oma teadmised selles valdkonnas.

II. **POLIITIKASOOVITUSED**

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE (EDASPIDI „KOMITEE“)

Stabiilse ja kaugeleulatuva eelarve tagamine tipptasemel ja konkurentsivõimeliste teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks

1. nõuab, et raamprogrammi kavandatud eelarve oleks miinimumeraldis, mis vastaks liidu uue innovatsioonikava ning eelkõige teadus- ja tehnoloogiataristute strateegia kaudu seatud eesmärkidele. Komitee juhib tähelepanu sellele, et raamprogramm peab jääma iseseisvaks vahendiks, mis teenib konkurentsivõimelist, kestlikku, õiglast ja sotsiaalselt kaasavat Euroopat ning tugevdab Euroopa tehnoloogilist juhtpositsiooni ja strateegilist autonoomiat;

2. kutsub üles kavandama eelarvet nii, et see põhineks kriisikindlal stabiilsusel ja oleks seega kaitstud kohanduste eest, millest saaksid kasu muud Euroopa strateegilised programmid ja algatused. Komitee nõuab lisaks, et raamprogrammi vahendeid kasutataks teaduse tipptaseme ergutamiseks, murrangulise innovatsiooni edendamiseks ning seega ülemaailmselt konkurentsivõimelise teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi tugevdamiseks. Seejuures rõhutab ta alusuuringute tähtsust peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate keskse võimaldajana;

3. toob esile asjaolu, et teadusuuringud ja innovatsioon ei ole eesmärk omaette, vaid need peavad aitama konkreetselt parandada elanike elukvaliteeti, tugevdada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetada kvaliteetseid avalikke teenuseid ning reageerida suurele rohe-, digi- ja demograafilisele üleminekule õiglasel viisil. Samas tuleb tagada tugevam seos teadusuuringute, innovatsiooni, turul kasutuselevõtu ja ühiskondliku mõju vahel, võimaldades lahenduste kiiremat kasutuselevõttu ning era- ja avaliku sektori investeeringute suuremat kaasamist;

Raamprogrammi kaasavam struktuur

4. väljendab heameelt raamprogrammi kavandatud struktuuri üle, kuid märgib, et sotsiaal- ja humanitaarteadusi saaks paremini kaasata. Lisaks saaks selle eri sammastes ja programmides võtta paremini arvesse elanikekeskset lähenemist teadusele. Ometi on sotsiaal- ja humanitaarteadused hädavajalikud ka innovatsiooni omaksvõtu ja selle ühiskonna ümberkujundamise potentsiaali seisukohast ning demokraatia, kriitilise mõtlemise, desinformatsioonivastase võitluse ja Euroopa riikide ühiskonna vastupanuvõime tugevdamisel;

5. nõuab soolise võrdõiguslikkuse kaasamist kogu raamprogrammi nii juhtimises, prioriteetide seadmises ja teadusuuringute sisus kui ka osalemistingimustes ja teadlaskarjääris. Komitee toetab jõulisemaid meetmeid, võitlemaks püsiva ebavõrdsuse vastu teadusuuringutes ja innovatsioonis;

6. peab kahetsusväärseks, et raamprogramm eelistab osaluse laiendamise ja tippteaduse levitamise programmi rakendamiseks riigi tasandit. Samas tuleb innovatsioonilõhe kaotamisega ELis tegeleda innovatsiooni ökosüsteemide tasandil ja need tulenevad peamiselt piirkondlikest ja kohalikest ökosüsteemidest;

7. väljendab heameelt asjaolu üle, et terviseuuringud on raamprogrammi üks temaatiline prioriteet, kuid nõuab, et selle valdkonna teadusuuringud, eelkõige rahvatervise kohta, põhineksid mitte ainult konkurentsivõimel, vaid ka ühiskonnaga seotud teemadel;

8. teeb eespool öeldut silmas pidades ettepaneku kasutada piirkondliku innovatsiooni tulemustabelit, et rakendada meetmeid osalemise laiendamiseks kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning võtta paremini arvesse eri piirkondade erivajadusi ja innovatsioonisuutlikkust;

Raamprogrammi rakendamine kohalike ja piirkondlike innovatsiooni ökosüsteemide tugeval toetusel

9. juhib tähelepanu sellele, et piirkondlikud ja kohalikud innovatsiooni ökosüsteemid, mis on Euroopa Liidu innovatsiooni keskmes, loovad raamprogrammis tulevasi osalejaid. Komitee nõuab, et nende tipptaseme tugevdamine kaasataks täielikult strateegiliste eesmärkide rakendamisse. Ta rõhutab ettevõtete, sh VKEde ja kasvufirmade olulist rolli innovatsiooni ökosüsteemides, nõudes tugevamate raamistike loomist, et meelitada ligi erainvesteeringuid ning toetada ettevõtete loomist ja laiendamist;

10. kinnitab seetõttu taas linnade ja piirkondade struktureerivat rolli ELi teaduse ja tehnoloogia tipptaseme saavutamisel nii ühtekuuluvuspoliitika abil kui ka nende osalemise kaudu eri raamprogrammide projektides. Nimelt kujundavad nad viljakat pinnast teadmiste arendamiseks, teadus- ja arendustegevuseks, tootmiseks ja teadmiste levitamiseks, teadmiste väärindamiseks ning tulevaseks innovatsiooniks, mis toob kasu ühiskonnale ja keskkonnale;

11. nõuab seepärast linnade, piirkondade ja nende ökosüsteemide aktiivset kaasamist raamprogrammi juhtimis- ja rakendusstruktuuridesse ning kõigisse raamistikus kasutusele võetavatesse innovatsiooni ökosüsteemide toetuskavadesse, nagu Euroopa idu- ja kasvufirmade keskused;

12. kutsub üles raamprogrammi lihtsustama, et sellest saaksid tõhusalt kasu ülikoolid, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, riiklikud teadusorganisatsioonid, tervishoiusüsteemid, VKEd, idufirmad, sotsiaalmajanduses osalejad ja mittetulunduslikud organisatsioonid. Eelkõige on see vajalik väiksema haldussuutlikkusega piirkondades, et tagada õiglasem juurdepääs Euroopa rahastamisele;

13. juhib tähelepanu suurematele raskustele, millega seisavad silmitsi väikesed toetusesaajad, eelkõige VKEd või väiksemad haldusasutused, projektikonkursside nõuete ja formaalsuste täitmisel. Komitee nõuab selles vallas edasist lihtsustamist ja tähelepanu pööramist nende probleemidele, samuti neile suunatud konkreetseid projektikonkursse;

14. kutsub üles kaasama linnad, piirkonnad ja nende ökosüsteemid täielikult innovatsiooni ökosüsteemide programmi ja algatustesse, millega nad tihedalt seotud on, nagu piirkondlikud innovatsiooniorud. Sel viisil oleks võimalik ühiselt välja töötada kõige kõrgemal tipptasemel projekte innovatsiooni ökosüsteemide hüvanguks kogu Euroopas;

15. nõuab, et tehnoloogilise innovatsiooni kõrval tunnistataks ühiskondlikku innovatsiooni selgemalt raamprogrammi ühe strateegilise komponendina. See on eriti asjakohane juhtudel, kui see pakub uusi lahendusi probleemidele, mis on seotud vaesuse, vananemise, hoolduse kättesaadavuse, eluaseme, kaasamise, hariduse ja elanike osalemisega, samuti kliimamuutustega kohanemise, keskkonnaalase vastupanuvõime ja ressursside kestliku kasutamisega;

16. rõhutab, et Euroopa missioonide edu sõltub kohapealsest isevastutusest, linnade ja piirkondade aktiivsest kaasamisest nende juhtimisse ning nende suutlikkusest mobiliseerida elanikke, avalikke teenuseid, ülikoole, ettevõtjaid ja kodanikuühiskonda konkreetsete ja mõõdetavate eesmärkide nimel;

17. nõuab, et tugevdataks ELi missioone, et saavutada murranguliste projektidega võrreldav ambitsioonikuse tase, kasutades läbimurret toovat tehnoloogiat, kooskõlastatud investeeringuid ja süsteemset innovatsiooni, et lahendada Euroopa peamisi ühiskondlikke probleeme ja konkurentsivõime lõhet;

Raamprogrammi rakendamise sidumine nutika spetsialiseerumise strateegiate rakendamisega

18. soovib näha nutika spetsialiseerumise strateegiate (S3/S4) võimaldava ja võimendava rolli tunnistamist. Need strateegiad võivad luua seoseid raamprogrammiga, edendades partnerlusi sama innovatsiooni ökosüsteemi osalejate vahel, kuid suunates ka investeeringuid kohalikesse ja piirkondlikesse ökosüsteemidesse, et luua kõige kõrgemal tipptasemel innovatsiooni;

19. peab vajalikuks, et piirkonnad võtaksid selle lähenemisviisi omaks võimalikult suures ulatuses, suurendades oma strateegiate spetsialiseerumise taset, et olla võimalikult tõhusad;

20. teeb eelöeldut silmas pidades ettepaneku pakkuda piirkondadele selle saavutamiseks tehnilist tuge;

21. soovitab nutika spetsialiseerumise strateegiate ja raamprogrammi mõju vastastikuseks võimendamiseks siduda viimatinimetatu kavandamine ja rakendamine tihedamalt tulevastes riikliku ja piirkondliku partnerluse kavades kasutatavate nutika spetsialiseerumise strateegiate kavandamise ja rakendamisega. Seda on võimalik saavutada näiteks seeläbi, et projektikonkursside kavandamine seotakse tihedamalt riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade planeerimisega, luuakse ühised partnerlusplatvormid või vahetud osalusvahendid;

Konkreetse ja pideva koostoime rakendamine raamprogrammi sammaste ja muude fondide vahel

Parem sammastevaheline ühendatus, eelistades kohapõhist lähenemisviisi

22. väljendab heameelt pingutuste üle, mida on tehtud programmi eri sammaste, näiteks Euroopa Innovatsiooninõukogu rahastamisvahendi „Transition“ või programmi „Horisont“ tulemuste kiirendi ühendamiseks. Komitee nõuab struktureerituma vahendi (nt väärindamiskava) loomist, mille abil saavad linnad ja piirkonnad riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade korraldusasutustena aidata kaasa I–III sambast rahastatavate projektide küpsuse saavutamisele;

23. teeb ettepaneku, et soovitud investeerimisviis ELi eri programmide kaudu integreeriks täielikult linnade ja piirkondade panuse riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade rakendamisse, nii et neist kavadest või raamprogrammist rahastatavad projektid saaksid ühist toetust. Sel viisil väärindatakse nende tulemusi suurema ühiskondliku või tehnoloogilise küpsuse saavutamiseks ja aidatakse kaasa nende programmide ühiste eesmärkide saavutamisele;

Linnad, piirkonnad ja nende innovatsiooni ökosüsteemid kui peamised ühenduslülid eduka koostoime saavutamiseks raamprogrammiga

24. nõuab, et raamprogramm kombineeriks aktiivselt teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavaid ELi vahendeid, et tugevdada teaduse tipptaset ja Euroopa konkurentsivõimet ning saavutada raamprogrammi strateegilised eesmärgid. Komitee rõhutab teadus- ja tehnoloogiataristu, koostalitlusvõimeliste andmeruumide ja tehisintellektipõhiste lahenduste strateegilist rolli peamiste innovatsiooni kiirendamist ja lahenduste laiendamist võimaldavate teguritena;

25. pooldab Euroopa Konkurentsivõime Fondi loomist, kuid on seisukohal, et selle rakendamine sõltub tihedatest ja tugevatest seostest raamprogrammiga, eelkõige nende ühendamise mehhanismide määratlemisel. Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi iseseisvuse huvides tuleb siin tagada tõhus teadusepoolne osalemine üldises juhtimisstruktuuris, mis hõlmab lisaks vastavatele riiklikele ja piirkondlikele esindajatele ka teadusekspertide kaasamist;

26. on seisukohal, et Euroopa konkurentsivõime eesmärk peab käima käsikäes territoriaalse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärkidega ning et vältida tuleks rahastamise, taristu ja innovatsioonisuutlikkuse liigset koondumist piiratud arvu juba niigi hästi toimivatesse piirkondadesse;

27. toetab siinkohal vajadust, et raamprogramm looks rohkem tegevuslikku koostoimet Euroopa Konkurentsivõime Fondiga ning kaasaks linnu ja piirkondi peamiste osalejatena ELi konkurentsivõime taastamisse. Sel eesmärgil tuleb nad tihedalt kaasata raamprogrammi ja Euroopa Konkurentsivõime Fondi ühisesse juhtimisse kõigis selle koostoime vormides;

28. rõhutab, et ELi investeeringud teadusuuringutesse ja innovatsiooni peavad aitama kaasa õiglasele üleminekule sel teel, et toetavad kvaliteetsete töökohtade loomist, oskuste arendamist, tööturu muutuste prognoosimist ning õiglast juurdepääsu rohe- ja digipöörde loodud võimalustele kõigis piirkondades;

29. väljendab heameelt riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade rakendamise lihtsustatud koordineerimise üle, et võimaldada linnadel ja piirkondadel kaasinvesteerida raamprogrammist kaasrahastatavatesse projektidesse. Nad tuleb tihedalt kaasata sidusrühmadega konsulteerimise struktuuridesse, nagu tehnoloogia ja tööstuse konkurentsivõime nõukogu või ühiskondlike probleemide nõukogu;

Euroopa teadusruumi raamprogramm ja Euroopa teadlaste staatus

30. kordab, et Euroopa peab suutma pakkuda oma kõige silmapaistvamatele teadlastele turvalist ja atraktiivset töökeskkonda ning et raamprogramm peab seda eesmärki täitma. Komitee rõhutab riikidevahelise teaduskoostöö tähtsust Euroopa teadusruumi jaoks. Seejuures tõstab ta esile kõrghariduse ja Euroopa ülikoolide rolli teadmiste loomisel ja väärindamisel ning nõuab, et programmi „Euroopa horisont“ struktuur ja eelarve kajastaksid seda;

31. nõuab, et loodaks Euroopa teadlaste staatus, mis võimaldaks vastastikuse tunnustamise kaudu sujuvamat teabevahetust kolleegidega ning turvalist kohtlemist ja sotsiaalset toetust, olenemata riigist, kus nad töötavad;

32. soovitab tugevdada Euroopa teadusruumi dünaamikat ning näha selleks ette avatud taotlusvoorus osalemise kutsed ja tugevdada põhimõtteliselt teadusuuringute rahastamise alt üles suunatud lähenemisviisi. Samuti pooldab komitee seda, et programmi teatavates osades loodaks kooskõlas ARPA (eesrindlike uuringuprojektide agentuuri võrgustik) lähenemisviisiga portfellide raames projektide klastrid ja seega pakuksid programmijuhid rohkem tehnilist tuge, muu hulgas selleks, et tõhustada teadusuuringute tulemuste kasutamist;

33. on seisukohal, et tunnustamine selle staatuse põhjal võimaldaks peatada ajude äravoolu ja suurendada rahvusvaheliste teadlaste atraktiivsust, täiendades programmi „Vali Euroopa“;

34. toonitab vajadust võidelda ajude äravoolu vastu ja edendada tõelist talentide ringlust ELis. Selleks tuleb muu hulgas toetada jätkuvalt piirkondi, mis seisavad silmitsi teadusuuringute, innovatsiooni ja oskuste alase suutlikkuse pideva vähenemisega, et vältida tipptaseme koondumist piiratud arvu klastritesse;

35. rõhutab, et Euroopa teadusuuringud ja innovatsioon on kestlikkuse, ringmajanduse ja kliimamuutustega kohanemise valdkonnas maailmas juhtpositsioonil. Komitee nõuab seetõttu, et need valdkonnad jääksid järgmisel rahastamisperioodil kesksele kohale, muu hulgas selleks, et veelgi suurendada ELi atraktiivsust kõikjalt maailmast pärit juhtivate teadlaste jaoks.

Brüssel, 7. mai 2026

Euroopa Regioonide Komitee
president
Kata TÜTTŐ